

Närpes 26 April 2014

Hej på er alla Här kommer en uppdatering av min livs story om 6PK radion

---

Här skriver Ben Nyberg OH6PA i Närpes Finland ett mail till de alla som hjälpt till att få lite info om 6PK Radiostationerna

Och i dag 27 jan 2014 har jag bestämt mig att skriva ned denna story
Jag är uppväxt i Radioverkstad på 1940 talet född 1941
I verkstaden jobbade Far och Mor samt OH6PA Gösta, Fars halvbror och OH6OZ Hassel
Dessa 2 tillverkade sändare och mottagare åt sig kvällstid i verkstaden
1948 -1950
Och man hängde förstås med för att verkstaden var i samma hus som vi bodde
i och intresse fannst

Jag var SWL på 1950-60 talet och sände rapporter till alla världens radiostationer
Detta lade troligen grunden till vissa språk kunskaper

Hassel for 1950 till Vasa började jobba på Strömberg och for senare till
Luleå efter det till Eskilstuna
Under tiden i Vasa har han troligen skaffat sig en 6PK eftersom jag hittat
sådana delar efter honom
Gösta for till Sverige samtidigt, så hans licens gick ut eftersom ingen
betalade hans årsavgifter, återkom till Närpes 1958

1969 flyttade Hassel hem till sina gamla föräldrar i Nämptäns by i Närpes
Hassel fick mig att så småningom avlägga prov för amatör radio certifikat och då frågade
jag Gösta om jag kunde anhölla om att passa på och anhölla om
anrops signalen OH6PA som varit förr i Närpes, Om telestyrelsen beviljade det
Jo han fick vel en ny anrop signal om han började på nytt Han har nu OH6JKY
Gösta avled i mitten av april 2014, 87 år gammal

Träffade en kille Bertil Qvist i samband med avläggande av prov för certifikat år 1970
Han var från Sundom var teknisk kunnig men fick inte telegrafi i huvudet
Han hade många olika jobb var intresserad av radio men lärde sig inte telegrafi
Han avlade prov för certifikat efter att telegrafi kravet togs bort Han var då nära
80 år gammal Enligt SM2KYA hade Bertel anropet OH6GZE. Han hade dagliga kontakter med Bertil
Bertil avled år 2007
En dag visade han mig en gammal rysk radio som han hade hittat på vinden i
ett hus han skulle riva i Vasa
Vi hade kontakt med varandra nu som då på telefon
Någon gång i början av 1990 talet ringde han och bjöd gumman och mej på kaffe
När vi druckit kaffe sa han nu skall jag hämta något åt dig
Då kom han med den gamla 6PK radion
Han hade följt med mina förehavande och kommit till att han skulle ge den gamla radion till mig
för han hade kommit till att jag var den ända som skulle ta vara på och kanske restaurera den

i slutet av 1990 hade radioamatörerna i Finland årsmöte i Kouvola där hade man utställt
och förevisade gammal Finsk arméradio utrustning Jag tog med min 6PK,
ville veta vad det var för en apparat
det första de frågade "Vad kostar den" Jag svarade den är inte till salu.
Jag säljer inte det jag fått som gåva
"ÄH det där är bara en rysk gammal 6PK som tagits som krigsbyte inget att ha"
Jag bar ut den tillbaks i bilen
Skulle de då varit ärliga och talat om att det var ett krigsbyte som hade en väldig blodig historia
Då skulle jag kanske redan då börjat forska i dessa apparater
Ännu då för över 20 år sedan levde många av dessa oldtimer amatörer
Och även kanske en del flera 6PK som inte var skrotade

Nu är nästan alla borta som skulle ha vetat mera om dem men här kommer vad jag hittat hittills

Det startades en förening i Sydösterbotten som skulle arrangera seminarier om Stella Polaris operationen för 70 år sedan
Min broder och jag åkte upp till Nykarleby för att intervjua Bror Eng OH6OB
Om han visste något om Stella Polaris Men han hade ingen kännedom om det
Intervjun finns på Video DVD Men på österbottnisk dialekt Inspelad Jan 2013

Han nämnde då att han började sin radioamatör hobby med en 6PK
En sådan finns bevarad i Munsala på våran klubb sa Bror
Dom kom som krigsbyte från slaget i Raatte vid Suomussalmi
Där stupade över 17000 ryssar och 500 finnar
3000 Ryssar blev till fånga tagna en del hade försvunnit ute i skogen sa Bror
Info finns på Wikipedia om detta med filmer och bilder
<http://www.jeha.net/raate/>

Detta blev gnistan till att jag tog fram min 6PK radio och började undersöka den
För att få igång den
Och försöka forska i dessa apparaters öden

Hur kom då dessa apparater hit till österbotten
Jo William Knuts var affärsman hade Radio och Fotoaffär i Nykarleby efter kriget
Han hade sett en annons om att det såldes ut överskottsmateriel i södra Finland
William åkte dit och köpte material så det fylldes en hel järnvägsvagn sägs det
Bland annat dessa 6PK Här en link
http://www.nykarlebyvyver.nu/sidor/KORTINDI/qs/qs_a/oh6nx-p.htm
Men detta var troligen
föe 1948 eftersom det i den station som finns i Munsala står skrivet
V Knuts 15/4 -48 samt V Enlund 15/6 -48
på innsidan av aluminium lådan, som omger spolar och kondensatorer

I linken Här åvan står 1951 men det måste vara då när William kom tillbaka från sin vistelse i Kiruna
Och han tentade om för att få certifikat Han fick då anrops signalen OH6NX
Hans första anrops signal var OH6NW

Fick reda på att Jimmy SM2BYW i Skelefteå även hade en 6PK och att han har ritningar till den
Han hade fått dem av OH1KV i Åbo som har satt ut en lista på nätet
vilka apparater som användes under WWII av finska armén Det var han som tipsade om Jimmy
Hur Jimmy fick sin 6PK kan ni läsa här under
http://www.sk2au.org/index.php?option=3Dcom_content&view=3Darticle&id=3D431=%3Aberaettelsen-om-qkuus-pekaanq-radiostansija-6pk-ussr&catid=3D48%3Abildar=kiv&Itemid=3D1

Jag tog kontakt med Jimmy fick ritningarna på en CD-skiva
Nu började ett flitigt skrivande och utbyte av tankar och bilder Kanske 500
bilder finns av 6PK och dess innehåll
Vi har nu 3st olika 6PK ritningar samt 5st apparater Alla är individer Ritningarna är olika
apparaterna är olika
I stort sett samma komponenter i alla men olikt kopplade. Man bör ha alla 3 ritningarna tillhanda
om man börjar söka i en apparat

Jimmy visste att Kåre Wallman SM5DSB i Stockholm hade en komplett 6PK med allt i
original förutom telegrafnyckeln och antenner
(Telegrafnyckeln hittades i September 2016 den fins nu hos Kåre)
Reservrör och original NiFe batterier fanst med. Även denna 6PK är fotograferad i minsta detalj
Jimmy fick sin 6PK i gång i februari - mars 2013
även jag fick fart på min så småningom
Var igång Vid Marshalk Mannerheims födelsedag 4 Juni när det är en traditionsradiodag i Finland
då aktiverar de alla som restaurerat gamla radiosändare i gång med sina stationer
Det började frågas vad är det du kör mad för radio ??

VFO rattarna för mottagaren på Jimmys och min 6PK var av någon

anledning utan delar innuti

Vi försökte fundera ut vad som kunde varit innuti ratten

Nå jag bestämde med Pelle OH6IU att jag skulle komma till Nykarleby och undersöka klubbens 6PK

Jag hade med kameran men inget Mauser mått

Fick samtidigt av Pelle OH6IU hans första sändare en halv 6PK, sändardelen

Han tyckte det var lika bra att jag tog vara på den

Hemkommen tog det en dag så hade jag denna sändare att fungera

Innuti VFO ratten fannst en planetväxel

Var få delar? Fick kontakt med Kåre i Stockholm som demonterade sin ratt och ritade upp alla delar med mått

Jag besökte några som hade en svarv bland bekanta där jag kunde svarva

Har nämligen jobbat hela livet som reparatör så jag har svarvat mycket oxo

Nej ingen hade så små svarvstål

På Jutbacka marknaden hittade jag en kille som sålde begagnade verktyg. Där hittade jag svarvstål

Sedan svarvade jag till 2 satser med delar hos en bekant som oxo är pensionär

Det var centrumhylsa, planethjul och ytter ring

Plåt delar brickor fjädrar mm skulle tillverkas

Sände en sats till Jimmy, utan att han visste om vad som kom på posten

På våren 2013 började ja försöka få reda på vem som hade använt dessa 6PK

radioapparater fick då reda på av Bror OH6OB

Och av Per OH6IU

Att det var Wiliam Knuts som hade införskaffat dessa överskotts apparater från armen efter kriget

Det kom en hel järnvägsvagn full med grejor

Efter det stora slaget i Suomussalmi sändes apparaterna till Karleby

garnision där de restaurerades,

och användes sedan ute vid fronten, i fortsä4ttningskriget som eld=

lednings förbindelser för kanonbatterier

Det finns en krigsveteran levande i Kurikka som har använt dessa apparater

Han är icke radio amatör han är lika gammal som Bror 97 år

Jag hittade i Hassels skräplådor en ratt, en variometer, 2st rörhållare,

2st trimkondingar 5st motstånd 2rattar som kommit från en 6PK

Jag hade med 6PK till Finska Radioamatörernas sommarläger och höll där ett

litet anförande och demonstrerade apparaten

Antero Tanninen OH1KV som forskat i arméarkiv och har den där listan, hade aldrig sett en 6PK

För nu hade de fått reda på att jag var igång med en rysk aparat som var

från 1930 talet och använts i kriget

Och de ville att jag kom till sommarlägret med den och visade hur den såg ut

Har inte fått reda på om det fins någon bevarad på museer i Finland

I Petäjvesi Radio museim fins ingen

En lär nog finnas på Armé museet i Tammerfors

Har fått indikationer av Jussi Harola som har skrivit boken YHTEYS

Att det torde finnas 2st i privata samlingar som visats upp för honom i Lyly garnission

Skrev en artikkel i Radioamatööri tidningen vilket resulterade i att

Andreas OH6FA vaknade Han hade fått sin 6PK av sin svärson

Han har nu restaurerat sin apparat och haft kontakter med den

Den apparaten är från Andres svärsons farfar Runar Bäck

Jag tillverkade ett nätaggat till OH6ANs 6PK i Munsala Den äldsta av

alla tillverkad 1934 de övriga 1936

Men det visade sig att apparaten behövde repareras när jag kom dit till Munsala med nätaggatet

Tog hem deras radiostation och redde upp den så nu är den oxo igång

Innuti skärmlådan över spolarna står skrivet

V Knuts 14/4 -48 och under V Enlund 15/6 -48

Ingen visste hurudan telegrafnyckel som använts till dessa apparater i original
Jag skrev då ett Meil till ett Radiomuseum i Moskva
Fick bilder av original nyckeln Men inga mått
Men i lådan runt 6PK finns i nedre locket 4 knoppar som står upp som nyckeln
skall fästas på
Avståndet mellan dessa och genom att jämföra fästet på original bilderna
fick jag fram storleken på nyckeln
Varpå jag tillverkade en kopia av nyckeln Som jag tycker blev lyckad till
100 procent

Åtminstone följande radioamatörer och SWL har använt 6PK efter kriget

OH6NW/OH6NX	Viliam Knuts	Nykarleby	Försvunnit
SM6PWI	Henning Hellund	Göteborg/Soklot	Skrotad (Finns Några delar kvar)
OH6OA	Alarik Vik	Soklot	Försvunnit
OH6QV	Karl Sarin	Oravais	Försvunnit
OH6PI	Birger Höglund	Nykarleby	Försvunnit
OH6OB	Bror Eng	Nylarleby	Skrotad
OH6OZ	Hassel Sjögård	Närpes	Skrotad
SM2BYW	Jimmy Jonsson	Skelefteå	Finns till
SM5DSB	Kåre Wallman	Stockholm	Finns till

Till denna Kåres apparat finns även en iten historia
1943 lämnade någon Finsk militär in denna apparat till AGA Radiofabriken
och sa tillverka kopior av den här de funkar bra
Nå dom hade inte just då passligt att studera den Den sattes i förråd
Dit blev den till 1996 då fabriken stängdes och Kåre fick ta hand om apparaten

SWL = Radio lyssnare

Bjarne Vehkaoja Soklot Hennings kusin SK. Det var han som ordnade så att
Jimmy fick sin 6PK Enligt Henning köpte de Henning och Bjarne flera söndriga 6PK och
plockade ihop delar så de fick fungerande apparater. Finns inget kvar av hans 6PK
trots att de hade flera apparater de plockade ur och i

V Enlund, Jeppo OH6LEI:s svärfar Denna apparat fins nu på klubben
OH6AN i Munsala

Runar Bäck i Monäs Andreas OH6FA har denna apparat

En 6PK Okänd användare för andra förutom av Pelle OH6IU som låvat
att inte tala om ursprunget eftersom den använts av någon som varit spion, för vem ??
Det är den halva apparat. Sändardelen som nu finns hos OH6PA

Vem som hade använt den station som nu finns hos undertecknad OH6PA och som
kom från Vasa, via Bertil Quist vet jag inte

Detta är nu storn om 6PK apparaterna som jag hållit på med i 1 års tid och restaurerat
och kört ca 20 QSO med till dags dato

Om ni hör något på 80m telegrafi delen som tjippar och har sig kan
det möjligtvis vara någon av oss aktiva som provar köra på VFO:n

Med Kristallstyrning är frekvensen rätt stabil

I Maj 2015 var i ett ring QSO med 3st 6PK i luften SM2BYW, OH6FA och OH6PA
Torde inte ha hänt seda början på 1950 talet

-----Rev 3-----

Ny information har framkommit 25 April 2014

Andreas kontaktade Keijo Kallio OH6OQ och frågade om han haft nåon 6PKradio

Och om dessa apparater förekommit i Jakobstad

Jo vist 2st sa Keijo en var som reservdelar

Men nu vet han inte vart den blivit satt om den als finns kvar efter att han flyttat

Men Andreas skall åka dit och hjälpa honom att söka

Den var även komplett med fanerläda

Han viste berätta att han köpt sin via Musikcentralen i Jakobstad

De var 6st som satt och pratade via 6PK utan licenser
Några skaffade senare licens när det blev möjligt efter kriget

Dessa som hade 6PK apparater var följande

Gunnar Lövström	OH6NR	Jakobstad	Försvunnit
Keijo Kalio	OH6OQ	Jakobstad	Sökes
Björn Granö		Jakobstad	Försvunnit
Arne Lillkvist		Jakobstad	Försvunnit

Samt ett par till som han inte nu mins namnet på Men det kanske kommer fram ur hans minne

Keijo Kallio OH6OQ avled i september 2016 så vi hann inte dit i tid liksom med många andra

Nu Börjar det stämma som Jimmy SM2BYW hade skrivit tidigare att de var med
cykel upp till Jakobstad

Med Bjarne Vehkaoja och Henning Hellund och Jimmy fick köpa sin 6PK där

Detta var troligen då från affären Musikcentralen i Jakobstad

---

Rev 4 7 oktober 2016

Vårvintern 2016 ringde någon i Helsingforstrakten och frågade museeie intendent Kari Syrjänen OH5YW

Vad en 6PK var värd

Han kontaktade mej

Jag svarade. Om de begär 450 Euro för en Bertta VREHB så är 6PK mera sällsynt och dyrare

Om det går att få köpa en sådan för pengar

Kari ringde tillbaks senare till sterbhuset och frågade vart denna 6PK tog vägen

De svarade bara att den for till Sastamala Men inget namn

Den 6 oktober 2016 sände Kari OH5YW ett meddelande till mig och frågade om delar och anvisningar till 6PK

Den som hade köpt radion i Sastamala hade tagit kontakt

Hans namn är Pekka Salakari Han är inte radioamatör samlar på arme rekvisita

Har några finska arme-radio stationer från förr i samlingen. Bla Kyynel M4 och mottagaren M7

Men är inte inkommen i radioteknik

Jag fick hans e-postadress och sände honom lite information om 6PK

och bad honom ta kontakt berätta vad han vet om denna 6PK

Har nu senare haft kontakt med honom

Den tidigar avlidna ägaren hette Markku Kuurinmaa Från Riihimäki trakten

Kanske var han radioamatör eller varit förbindelseman i armen

Eller bara radio samlare

Denna 6PK är tillverkad 1935

Har varit med om lite ett och annat

Ser ut som att någon slagit en yxa igenom framsidan när den varit upplyft

Eftersom frampanelen rett oskadd

Där fattas i nedre facket den lilla lådan med förlängnings variometern

Fattas även Telegrafnyckel, Mikrofon, och Hörlurar

Med på höger yttersida sitter nedersta delen av marsch antennen

Detta är nu allt i fakta som jag har samlat ihop av 6PK radio modellen

Kommer det fram ytterligare information lägger jag till

Stort TACK till er ALLA som utbytt tankar åsikter och minnen samt all information

73 de Ben Nyberg OH6PA

-